

**REGLAMENT DEL/LA
SÍNDIC/A DEFENSOR/A DE LA CIUTADANIA
DE SANTA COLOMA DE GRAMENET¹**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Els municipis gaudeixen d'autonomia constitucionalment garantida i són un dels fonaments del règim democràtic espanyol. La Llei de bases de règim local preveu expressament que l'efectivitat d'aquesta autonomia exigeix que el legislador estatal i el legislador autonòmic assegurin als municipis el dret a intervenir en tots aquells assumptes que afectin directament al seu cercle d'interessos i, per tant, que els hauran d'atribuir les competències que siguin necessàries en atenció a les característiques de l'activitat pública de que es tracti i a la capacitat de la gestió de l'entitat local, de conformitat amb els principis de descentralització i de màxima proximitat de la gestió administrativa als ciutadans.

II

Aquesta proximitat al ciutadà, l'assumpció de competències pels ens locals en matèries molt diverses i la tendència creixent a buscar mecanismes que millorin la protecció dels ciutadans envers l'administració, sobretot davant d'unes estructures administratives cada vegada més abundants i la insuficiència dels mitjans tradicionals de control per fer front a la situació, ha propiciat que diversos municipis des de l'any 1990, hagin creat la figura del/la defensor/a del ciutadà.

¹ Acord Ple – actualització reglament 29 maig de 2017 (BOP Registre: 022017013664 - Data publicació: 17/07/2017) – Acord de Ple de data 30 de juny de 2008, elevat a definitiu en data 27 d'octubre de 2008 (BOP núm. 271, de data 11/11/2008)

Aquesta institució es va idear per salvaguardar els drets dels ciutadans en relació amb l'Administració municipal. Els municipis creen aquesta figura en exercici de la seva potestat autoorganitzativa i estableixen el seu règim jurídic bé mitjançant un Reglament ad hoc o bé modificant el Reglament Orgànic Municipal per incloure-l'hi.

III

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat contempla aquesta institució com a mecanisme de garantia dels drets humans de proximitat que regula el propi text. L'esmentada Carta es va signar públicament i oficial el 18 de maig de 2000, a la ciutat de Saint-Denis i ha estat assumida com a pròpia per més de cent cinquanta municipis espanyols. Concretament, en el cas de Santa Coloma de Gramenet, ha estat ratificada per l'acord del ple de data 27 de juliol de 2000.

En aquest mateix sentit, la Resolució 80 (1999) i la Recomanació 61 (1999), ambdues sobre el paper d'aquesta institució en àmbit local i regional, posen de manifest els avantatges que per a la ciutadania suposa la incorporació en l'entramat orgànic municipal de la figura del Síndic. En concret, l'esmentada Resolució 80 (1999), punt 11 expressa: "és evident que l'activitat dels mediadors locals i regionals, capaços d'exercir funcions d'investigació i de verificació del bon funcionament de l'acció administrativa, pot contribuir a: - reduir la distància entre l'Administració pública i els ciutadans europeus; - millorar l'eficàcia i la transparència dels serveis administratius en facilitar l'accés dels ciutadans als procediments administratius; - establir un veritable diàleg ciutadà-administració pública en recolzar-se igualment en les activitats exercides per les Oficines d'Informació dels ciutadans que existeixen en moltes administracions".

IV

La Llei 21/2002, de 5 de juliol, de setena modificació de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya, incorpora expressament la institució del Síndic Municipal de Greuges. La Llei configura el Síndic com a òrgan del municipi de caràcter complementari en l'organització municipal i potestatiu en el seu establiment, serà el ple de la corporació que en decidirà, per majoria absoluta, la seva creació.

L'establiment de la figura del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania suposa la incorporació en l'organització corporativa, d'un mecanisme de control de l'activitat municipal, amb el propòsit d'assolir un major apropament del ciutadà a l'administració que permeti la millora global del sistema administratiu i una major eficàcia en la prestació dels serveis públics.

V

Els articles 78 i 79 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya regulen la institució del Síndic de Greuges i introdueixen certes novetats, entre aquestes la d'ampliar la seva funció a la defensa dels drets i llibertats reconeguts per la Constitució i pel mateix Estatut. Alhora, preveu la col·laboració del Síndic de Greuges amb els defensors locals de la ciutadania, de manera que aquests apareixen per primer cop esmentats a l'Estatut (article 78.4).

El municipi, en exercici de les seves potestats reglamentària i d'autoorganització i, sens perjudici de la regulació continguda en la Llei municipal i de règim local, pot optar per crear el Síndic Defensor municipal, d'acord amb les previsions que conté l'Estatut d'Autonomia de Catalunya especialment pel que fa a la delimitació de l'àmbit competencial de l'esmentada institució.

VI

En data 28 de febrer de 2000 es va aprovar al nostre municipi el primer Reglament regulador de la institució del Defensor del Ciutadà. El 29 de setembre de 2003 ja es va fer una primera actualització del reglament tenint en compte les modificacions incloses a la Llei municipal i de règim local de Catalunya. En data 27 d'octubre de 2008 es actualitzar el reglament com a conseqüència de l'aprofundiment en el coneixement de la institució i d'una voluntat d'unificar els principals aspectes de la reglamentació entre els síndics i defensors locals dins del marc del Fòrum de Síndics, Síndiques, Defensors i Defensores locals de Catalunya, FòrumSD. Enguany, arran de l'aprovació de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que preveu la creació, amb caràcter obligatori, d'un Codi de conducta i de bon govern en l'àmbit dels ens locals, es recomana una nova actualització del reglament del Defensor de la Ciutadania.

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Definició.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania de Santa Coloma de Gramenet és la persona que, en l'àmbit local, té per missió vetllar pels drets i llibertats de les persones reconeguts en el nostre ordenament jurídic, en relació amb l'actuació exercida directament per l'administració municipal o a través dels organismes públics amb personalitat jurídica pròpia dependents d'aquesta, les empreses municipals de capital totalment o parcialment públic i les empreses contractistes de l'administració en la mesura que realitzin funcions públiques o prestin serveis públics encomanats per l'administració municipal.

Així mateix, correspon al/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania vetllar pel bon govern administratiu, tot respectant la legalitat vigent.

Article 2. Funcions.

1. Les funcions del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania són les següents:

- a) Protegir els drets i llibertats de les persones reconeguts en el nostre ordenament jurídic.
- b) Supervisar l'activitat de l'administració municipal i dels altres organismes indicats a l'article 1, per tal de defensar els drets esmentats.
- c) Procurar que els serveis públics es prestin correctament i denunciar una deficient coordinació administrativa quan aquesta es produeixi.
- d) Suggestir nous criteris d'actuació o recomanar canvis normatius dirigits a preservar de forma activa els drets a quals es refereix l'apartat a), així com a promoure el funcionament eficaç de l'Administració.

2. Les funcions referides a l'anterior apartat abasten la protecció dels drets i llibertats que la Constitució, l'Estatut d'autonomia de Catalunya, els tractats internacionals i les lleis reconeixen a les persones físiques i a les persones jurídiques que no tenen ànim de lucre.

Article 3. Control de reclamacions i recursos interposats.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania ha de vetllar perquè l'Administració resolgui expressament, en temps i forma, les reclamacions i recursos que li hagin estat formulats. En aquest sentit, ha de tenir cura que no es produeixin supòsits d'inactivitat material de l'administració.

Article 4. Principis d'actuació.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania no està subjecte a mandat imperatiu; no rep instruccions de cap autoritat i compleix les seves funcions amb autonomia i segons el seu criteri, basant-se en els principis d'independència i objectivitat.

Article 5. Actuació.

L'actuació del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania suposa examinar i resoldre les queixes formulades, després d'una reclamació, petició o recurs previ davant l'Ajuntament, llevat dels casos en els quals el Síndic/a aprecii urgència.

Així mateix, pot realitzar una actuació de derivació, consistent en informar a l'interessat sobre l'itinerari administratiu a seguir en un assumpte concret que no sigui de la seva competència.

També pot actuar com a mediador entre les parts enfrontades sempre que legalment sigui possible i les parts així ho consentin.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania pot actuar per pròpia iniciativa, quan ho consideri escaient.

Article 6. Cooperació de l'Ajuntament.

L'administració municipal i, en general, tots els organismes, instituts i empreses dependents del municipi auxiliem amb caràcter preferent i urgent el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania en les seves tasques.

Article 7. Informació a l'Ajuntament.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania informa anualment el Ple de la Corporació de les seves actuacions presentant l'informe corresponent, sens perjudici dels informes extraordinaris que per raons d'urgència o importància consideri oportú presentar.

Article 8. Participació en els òrgans municipals.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania pot participar en els consells consultius i/o de participació que hi ha o hi pugui haver al municipi.

CAPÍTOL II

NOMENAMENT I CESSAMENT DEL/LA SÍNDIC/A DEFENSOR/A DE LA CIUTADANIA

Article 9. Nomenament.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania de Santa Coloma de Gramenet és escollit pel ple, a proposta de l'alcalde/ssa i prèvies consultes amb els grups municipals i les entitats ciutadanes del municipi.

Es requereix una majoria de tres cinquenes parts dels membres de la Corporació, en primera votació. Si no s'assoleix aquesta majoria, en segona votació serà suficient la majoria absoluta. En el cas de no aconseguir aquesta segona majoria, s'haurà de començar el procediment amb una nova proposta de candidatura.

El nomenament del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania correspon a l'alcalde/ssa i es publica al B.O.P.

Article 10. Durada del càrrec.

1. El càrrec del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania té una durada de cinc anys.
2. El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania continua exercint les funcions del càrrec fins que es produeixi la presa de possessió del nou Síndic/a. En qualsevol cas, el ple haurà d'escollir Síndic/a en un termini màxim de tres mesos des del cessament de l'anterior.

Article 11. Requisits pel nomenament.

Per poder ser nomenat Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania s'han de complir els requisits següents:

- a) Ésser major d'edat i gaudir de la plenitud de drets civils i polítics.
- b) Tenir la condició política de català.
- c) Tenir veïnatge administratiu o arrelament a aquest municipi.
- d) No estar condemnat per sentència, encara que no sigui ferma, a pena d'inhabilitació especial per a l'exercici del dret de sufragi passiu o per a ocupació o càrrec públic.

Article 12. Incompatibilitats.

El càrrec de Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania és incompatible amb qualsevol altre mandat representatiu, militància activa, càrrec polític, funció administrativa al servei del municipi, organismes públics municipals, empreses amb participació municipal i qualsevol activitat professional, mercantil i laboral que comporti una relació contractual amb el municipi.

Article 13. Dedicació i remuneració.

El nomenament del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania determina el nivell de dedicació exigible a la seva tasca, els mitjans que se li assignen i la retribució o compensació econòmica que li pugui correspondre.

La dotació econòmica necessària per al funcionament d'aquest òrgan municipal constitueix una partida específica del pressupost municipal.

Article 14. Personal de suport.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania ha de poder comptar amb una oficina pròpia amb el personal de suport necessari, proposat per ell/ella mateix, pel desenvolupament del seu servei. Quan les disponibilitats pressupostàries ho permetin, l'esmentada oficina estarà composta per:

- a) Un/a adjunt/a
- b) Un/a administratiu/va
- c) Un/a assessor/a jurídic/a

Article 15. Cessament.

1. El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania cessa per alguna de les causes següents:

- a) Renúncia expressa.
- b) Transcurs del temps pel qual fou elegit.
- c) Mort.
- d) Condemna ferma per delicte dolós.

- e) Incapacitat sobrevinguda.
- f) Abandó de funcions.
- g) Negligència manifesta en l'exercici de les seves funcions.

2. El cessament és acordat pel Ple de l'Ajuntament. En els casos previstos als anteriors apartats e), f) i g) s'ha de donar audiència prèvia al Síndic/a cessant.

CAPÍTOL III

PROCEDIMENT I ACTUACIÓ DEL/ LA SÍNDIC/A DEFENSOR/A DE LA CIUTADANIA

Article 16. Legitimació activa.

Qualsevol persona física o jurídica sense ànim de lucre, que demostrï un interès legítim relatiu a l'objecte de la queixa pot adreçar-se al/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania per sol·licitar la seva actuació, sense restricció de cap mena. S'estableix, però, com a excepció els membres de l'Ajuntament i els empleats municipals o d'organismes dependents, en aquelles qüestions relatives a l'estatut dels membres de les corporacions locals o a l'àmbit de les relacions de servei o laborals, respectivament.

Article 17. Forma de la queixa.

1. La queixa es presenta pel propi interessat mitjançant un escrit raonat, al qual pot acompanyar els documents que estimi adients per acreditar-la.
2. Totes les actuacions del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania són gratuïtes per a la persona interessada i no és necessària l'assistència d'advocat ni de procurador.

Article 18. Queixes excloses del seu àmbit d'actuació.

1. No són admeses a tràmit les queixes formulades davant del Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania, l'objecte de les quals incorri en qualsevol de les següents circumstàncies:

- a) Es trobi pendent de resolució judicial.
- b) Hagi estat formulada i admesa a tràmit davant del Síndic de Greuges o del Defensor del Poble.
- c) Tracti matèria referent a l'estatut dels membres de les corporacions locals o matèria funcional, d'acord amb l'establert a l'article 16, a excepció de les queixes formulades en relació al compliment dels principis establerts en el Codi de conducta i bon govern de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

2. El/La Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania declinarà la seva intervenció quan la queixa de la qual es trobi coneixent, esdevingui objecte de demanda o recurs davant dels jutjats o tribunals.

Article 19. Termini i condicions d'admissibilitat.

1. El termini per formular queixa davant el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania és el d'un any des que es van produir o es van poder conèixer els fets que la motiven.

Serà d'aplicació el termini de dos anys quan, d'acord amb l'article 5 d'aquest reglament, el /la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania actuï per pròpia iniciativa.

2. No seran admeses les queixes anònimes, aquelles en les qual s'adverteixi mala fe o aquelles mancades de fonament.

Article 20. Registre de la queixa.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania ha de registrar i acusar la recepció de totes les queixes que se li formulin, que pot admetre a tràmit o rebutjar. En aquest darrer supòsit, es notificarà mitjançant escrit motivat la inadmissió de la queixa.

Article 21. Admissió de la queixa.

Un cop la queixa ha estat admesa a tràmit, el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania procedeix a analitzar-ne el contingut, a estudiar les possibilitats de resolució i, si cal, dóna compte i sol·licita informe escrit o d'altra documentació necessària als responsables polítics o tècnics dels organismes, serveis o àrees afectades, els quals han de procedir a contestar la sol·licitud d'informació amb la major brevetat possible i, en tot cas, en el termini màxim d'un mes.

Article 22. Obligació de cooperar amb l'actuació del Síndic/a.

Les autoritats, els funcionaris i, en general, tot el personal depenent de l'administració o afecte a un servei públic han de facilitar al/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania o a la persona en qui aquest delegui, la informació, l'assistència i l'entrada a totes les dependències, centres, organismes i entitats que ho sol·licitin, així com també les dades, els expedients i d'altres documents necessaris per dur a terme adequadament les actuacions investigadores garantint el compliment de la legislació vigent de protecció de dades.

Article 23. Persones o àrees no col·laboradores.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania pot comunicar al ple de la Corporació, mitjançant l'informe ordinari o l'extraordinari, el nom de les persones i/o l'àrea, el departament o els òrgans o entitats que obstaculitzin l'exercici de les seves funcions, incomplint el disposat a l'article anterior.

Article 24. Observacions a l'administració.

Quan en el desenvolupament de les seves funcions, el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania observa que l'actuació d'alguna persona pot constituir infracció disciplinària o conducta delictiva, ho comunicarà a l'òrgan competent perquè prengui les mesures que estimi oportunes.

Article 25. Manifestacions sobre l'actuació de l'Ajuntament.

En l'exercici de les seves funcions d'estudi i resolució d'una queixa, el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania pot formular a les autoritats i personal de l'Ajuntament, les advertències, les recomanacions, els suggeriments i els recordatoris adients, si bé no pot modificar ni anul·lar resolucions o actes administratius.

Article 26. Comunicació de les investigacions.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania ha d'informar del resultat de les seves investigacions a l'autor de la queixa i a la persona, departament, àrea, organisme o entitat afectats i/o aquell en relació amb el qual s'ha formulat la queixa.

Article 27. Discreció en la seva actuació.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania desenvolupa les seves actuacions amb la reserva i discreció necessàries i procura pel manteniment del dret a la intimitat de les persones afectades, en especial, pel que fa la custòdia d'informació de caràcter privat o confidencial, sens perjudici d'incloure les conclusions i valoracions generals dels casos en els informes anuals.

Article 28. Manifestacions definitives.

Les decisions i resolucions del/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania no poden ser objecte de recurs de cap mena, sens perjudici dels recursos administratius o jurisdiccionals que procedeixin contra l'acte o l'actuació administrativa que hagi motivat la queixa o intervenció del Síndic/a.

CAPÍTOL IV RELACIONS AMB EL PLE DE LA CORPORACIÓ

Article 29. Informe ordinari anual.

Anualment, i dins del primer quadrimestre, el/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania ha de presentar al Ple de la Corporació un informe relatiu a les seves actuacions de l'any anterior.

Article 30. Contingut de l'informe anual.

L'informe anual ha de contenir detall del nombre i el tipus de queixes formulades; dels fets que les van motivar; de les queixes rebutjades; de les que es trobin en tràmit, així com del resultat de les gestions sobre les queixes admeses. L'informe inclourà de forma expressa les recomanacions i suggeriments que s'hagin efectuat a conseqüència de les intervencions realitzades.

No ha de constar a l'informe les dades personals que permetin identificar els interessats en la tramitació de les queixes.

Article 31. Informe extraordinari.

El/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania pot presentar al Ple informe extraordinari quan, segons el seu criteri, ho requereixi la urgència o la importància dels fets que motiven la seva intervenció.

CAPÍTOL V RELACIONS ENTRE SÍNDICS

Article 32. Derivació de queixes.

Quan li arribi al/la Síndic/a Defensor/a de la Ciutadania una queixa que no sigui competència seva, n'informarà al ciutadà/na i podrà derivar-la, a petició d'aquest, al Síndic de Greuges de Catalunya o a aquella instància que consideri competent.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició Final Primera.

Aquest reglament municipal entrarà en vigor un cop transcorregut el termini d'un mes des de la publicació íntegra del text al Butlletí Oficial de la Província.